

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felolós szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

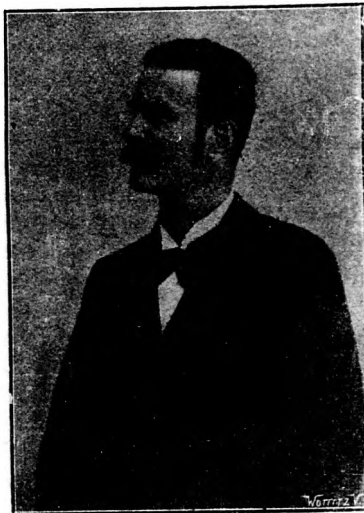
BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Kürttelek).

Engelbrecht Károly †. (1860—1903.)

Engelbrecht Károly kir. tanácsos, orsz. borászati főfelügyelő f. hó 17-én, életének 43-ik évében Budapesten elhunyt. Uttörője és lelkes munkása volt a magyar szőlőszetnek s mint a felsőbb szőlő- és borgazdasági szaktanfolyam tanára hervadhatatlan érdemeket szerzett azoknak a nemzedékeknek kioktatásával, akik ma Magyarország szőlőszetének vezetőmunkásai. A gyakorlati szőlőművelés s különösen a szőlőmetszés terén szerzett érdemei hosszú időre megőrzik emlékezetét.

Engelbrecht Károly Komárommegyében, Bábolnán született 1860-ban. Atyja régi német lovagi család sarjadéka volt s a keszthelyi gazdasági intézetben működött mint tanár. A középiskolai tanulmányok elvégzése után oklevelet szerzett a keszthelyi gazdasági tanintézetben s 1872-ben gróf Festetich Tasziló uradalmában kapott gazdatiszti állást, a hol a nagy kiterjedésű szőlőbirtokon fejlődött ki érzelme a szőlő és borgazdaság iránt. Báró Kemény Gábor 1883-ban az érdecszegi vinczellériskola tanárává nevezte ki s nemsokára berendelték szolgálattételre a földművelési miniszteriumba. Később Miklós Gyula országos borászati kormánybiztos mellett működött, mint ennek helyettese. 1903-ban a központi borászati osztályba osztották be, csakhamar kinevezték borászati főfelügyelővé s érdemei elismerésül királyi

Engelbrecht Károly †.
(1860—1903.)

tanácsosi ezimmel tüntették ki. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, aki a fővárosból távol volt, a következő táviratot intézte a gyászoló özvegyhez: *Fogadja Nagyságod sulyos vesztesége alkalmából legmelegebb részvétem nyilvánítását. A boldogultat Nagyságoddal és családjával együtt gyászolja a földművelésügyi minisztérium és a magyar hazai szőlőszet. Darányi Ignác, földművelésügyi miniszter.*

A gyászszertartáson résztvettek Kis Pál földművelésügyi miniszteri államtitkárral élükön a földművelésügyi minisztérium tisztviselői karának számos tagja, és a szőlészeti és borászati főosztály teljes személyzete. Az elhunytak jelentékeny érdemei voltak a gyakorlati szőlőművelés fejlesztése és terjesztése terén. Mint régebben a „Borászati Lapok“, aztán a „Szőlő- és Borgazdasági Lapok“ szerkesztője, amely utóbbi szakközlöny később a „Borászati Lapok“-kal egyesült, széles körbe vitte a szőlőművelés gyakorlati ismereteit s mikor a földművelésügyi miniszter a közközben forgó

„Utmutatás a szőlőművelésre“ ezimű kiadvány-megírását határozta el, a szerkesztő bizottság vezetésével Engelbrecht Károlyt bizta meg. Kiváló munkásságot fejtett ki az 1896. évi ezredéves kiállítás, valamint az 1900. évi párisi nemzetközi kiállítás magyar osztálya szőlészeti csoportjának rendezésében is.

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN,

VI. ker., Andrássy-ut 23. szám,
VII., Rottenbiller-utca 33. sz.

Ajánl luczernamagot, muharmagot, tarlórépamagot, piros kölesmagot, fehér kölesmagot, **BIBOR-HEREMAGOT**, pohánkát, mustármagot, lóbabot, téli borsót, téli bükkönyt, szőszös bükkönyt, (*Vicia villosa*), továbbá rafflaháncsot és rézgálicsot legelsőrendű minőségben, a legjutányosabban.

Vesz: bármely mennyiségben biborherét és tavaszi repszét.

Hogyan is állunk hát?

Mikor a Szilveszter-esti hó hullott a földre, akkor kötötte meg Bécsben Széll Kálmán miniszterelnök Körber osztrák miniszterelnökkel az osztrák-magyar kiegyezést újabb tiz esztendőre. Nagy dolog, országos fontosságú dolog ez, mert ettől függ országunk gazdasági boldogulása, nemzetünk erőinek gyarapodása. Széll Kálmán január tizenhatodikán nyilatkozott azokról a főbb pontozatokról, hogy miként sikerült megalkudnia az osztrák sógorral. Nyilatkozott pedig a szabadelvűpárt nagy éljenzései, tapsai között, mert beszédéből az volt kivehető, hogy Magyarország gazdasági, elsősorban mezőgazdasági érdekeit becsületesen megvédelmezte. Hogy többet ne mondjunk, megnehezítette az idegenből ideirányuló gabonabehozatalt, mert az idegen buza vámját 3 korona 5 fillérről 6 korona 30 fillérré emelte. Nem jöhet be ide tehát ezután egykönnyen se osztrák, se szerb, se orosz buza és gabonatermék, aminek meg lesz az az üdvös következménye, hogy nagyobb lesz a magyar buza ára. Körülbelül így csinálta meg az állatbevitelre vonatkozó vámrendezést is a miniszterelnök. Mig például eddig egy ló behozatala után 23, most 100 koronát, egy ökör behozatala után eddig 35, most 60 korona vámadót kell fizetni s így az idegen állatok behozatalával sem tudják többé lenyomni a magyar állati termékek árát, a mi állattenyésztésünk fellendülését s állatainknak jobb áron való értékesítését jelenti és megóv a beteges román és szerb marha beözönlésétől.

Nincs olyan vidéke országunknak, mely ne érezte volna azt a csapást, hogy, ahol csak egy vagy két sertés is hullott el, azt a községet vagy vidéket rögtön sertésvészesnek mondták ki s onnét nem lehetett Ausztriába egyetlen darabot sem szállítani. Nagyon káros helyzet volt ez, mely sok magyar gazdát sujtott. Nos, hát ez a helyzet is megváltozott, mert most már még a vészes területekről is lehet levágásra való hizott sertést Ausztriába szállítani s így sertéstermelésünket hatványozottabb mértékben értékesíteni.

Ebből a néhány pontozatból látható, hogy az új kiegyezésben nagyrésztben a magyar agráriusok törekvései érvényesültek diadalmasan. Azok a törekvések, melyek odairányultak, hogy a magyar gazda termékeinek értékesítésére minél

nagyobb piacot nyerjen egyrészt, másrészt pedig idegen termékek kis vám melletti behozatalával le ne nyomhassák a jó magyar termékek árát. Hogy elég lesz-e mindez, hogy egy szebb gazdasági jövő virradata keljen a magyarra, azt még a jövő fogja megmutatni. Pedig erre a virradatra szükségünk volna, mint a harmatra a virágnak, mint az esőre az eltikkadt vetéstábláknak. Mert szegények levénk az egykor gazdag jómódu magyarokból, mint a bibliai Jób, akit azonban szenvedései után ismét gazdaggá tette az Ur! Ez a nemzet is megszenvedte már a multat s jövődőt, elérkezett tehát az ideje annak, hogy a Gondviselés olyan államférfiakat, vezéreket adjon neki, akiknek buzgólkodására a kopár mezők is kizöldülnek s a hol ma a szegénység könnye fakad a szemekből, ott a megelégedés zsolozsmája törjön a lelkek mélyéből a reánk mosolygó menyboltozat felé:

Isten áldd meg a magyart,
Jó kedvvel, bőséggel.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház mult szerdán tartott ülésén *Hammersberg* László előadó lelkes szavakkal ajánlotta elfogadásra a *határrendőrség* szaporításáról s ennél fogva új csendőrkerületek felállításáról szóló javaslatokat, melyek a felvidéket pusztító galicziai kazárok beözönlését lesznek hivatva megakadályozni. *Trubinyi* János, *Bornemissza* Lajos és *Széll* Kálmán miniszterelnök felszólása után a ház egyhangulag el is fogadta a javaslatokat.

Ezen az ülésen iktatták heves vitatkozás után törvénybe a vitás tengerszem elvesztéséről szóló javaslatot, mely arról jó, hogy most már törvényesen is elismertük, hogy egy nagyterjedelmű gyönyörű vidéket elvesztettünk Magyarország területéből. Ugyancsak a szerdai ülésen követelte *Szederkényi* Nándor a miniszterelnöktől, hogy a nép megrontására alkalmas krajezáros ujságok elárusítását tiltsa be.

Csütörtökön nem volt tanácskozás, hanem a pénteki ülés azután annál jelentőségtejeljesebb volt. Ezen az ülésen nyilatkozott ugyanis *Széll* Kálmán miniszterelnök arról, hogy az osztrák kormány nyal miként kötötte meg a tiz évre szóló gazdasági kiegyezést. Ez alkalomból a képviselőház zsufolásig megtelt hallgatósággal és képviselőkkel. A szélsőbal tüntetett a miniszterelnök beszéde alatt, mert az nem az önálló vámterületet teremtette meg, sőt annak létesítését hosszú időre elodázta, de a nagy szabadelvűpárt éljenzett, helyeselt, mert az új kiegyezésben nagy előnyöket lát biztosítva különösen a magyar mezőgazdaságnak.

Szombaton a czukorkivitel dolgában a Brüsszelben kötött nemzetközi egyezményt tárgyalták.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akának létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak a baigaz.tásért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Itt egyrészt arról van szó, hogy mennyi cukrot szállíthatnak ki a magyar gyárak, a mi a cukor-repatermesztéssel van szoros kapcsolatban, másrészt azzal, hogy nagyobb legyen-e a cukoradó. Nos hát nem lett nagyobb s megmaradt a régi, így például gazdáinknak ismét le kell mondaniuk arról, hogy olesó cukorhoz jussanak állathizlalási célra. A javaslat ellen különben *Komjáthy Béla* szól, míg *Hieronym Károly* volt miniszter annak elfogadását ajánlotta.

Hétfőn *Szüllő Géza* és *Szederkényi Nándor* fejtette ki aggodalmait a javaslat iránt, míg *Bujanovic Gyula* lelkes tüntetés közt védte a mezőgazdaság érdekeit azok ellen, a kik ebből a javaslatból is csak a nagy gyáraknak akartak hasznot juttatni.

Kedden *Molnár Józsiás* szól a javaslatokhoz, majd *Lukács László* pénzügyminiszter másfélórás beszéde után megszavazták úgy a brüsszeli cukor-egyezményről, mint a cukoradóról szóló javaslatokat. Ezen az ülésen azután egyéb nem is történt.

Hirek Lónyay grófékról.

A mult hét hirhajászása egy ostoba valótlan-sággal lepte meg a lapokat. A kis lapok, melyek érdekes hírek után futnak, mint valóságot hozták, hogy *Stefánia kir. hercegnő* és férje *Lónyay Elemér gróf*, válanak.

A világgá kürtölt hirre azonban rájött a tagadó állítás, hogy egy betű sem igaz ebből a bolondításból. Egy újságíró fölkereste *Lónyay Elemér gróf* nagynénjét, *Pálffy-Daun Lipótné grófné* teanói hercegnőt, aki Budapesten, a Rózsa-utca 50. számú palotájában lakik. A grófné a laptudósító előtt a következőket mondotta:

— Az egész hirből egy betűt sem hiszek. Tegnapelőtt kaptam levelet *Elemér gróftól* s egy szóval sem tesz említést arról, hogy válni készül feleségétől és hogy már különválva élne. A levélből, ellenkezőleg, éppen a hir megfordítottjára következtethetek. Ha pedig a levél kelte óta valami közbejött volna, a mi hirtelen elhidegülést okozott volna a gróf és a grófné közt, arról is értesültem volna már. Ha valakinek, nekem kellene tudnom róla a család tagjai közül, aki iránt úgy a gróf, mint a fenséges asszony benső bizalommal viseltetik. Okvetetlenül kaptam volna értesítést a dologról, úgy a gróftól, mint a feleségétől, ha a hir való volna.

Persze, az ilyen hamis hírekől a krajczáros lapok sok pénzt szednek össze mindazoktól, akiket számárságaikkal boldogítanak. Az olvasóközönség pedig felül a mesének, melyet különbnél-különb hazugságokkal édesítenek. A tény az, hogy *Lónyay grófék* ezidőszert a válásra nem gondolnak, hanem pompásan üdülnek *Kap-Martinban* az enyhe délvidéken.

A magyar munka diadala.

Szükségesnek tartjuk példaképpen beszámolni egy igen érdekes és értékes esetről, mely a magyar munkások dicsőségét hirdeti. A magyar államvasutak gépgyáranak munkásait szép meglepetésben részesítette *Pavontelli* volt olasz közmunkaminiszter. Harminez hektó bort küldött nekik, hogy ezzel is bizonyítsa a magyar munkások iránti becsülését. *Pavontelli* ugyanis, aki nagybirtokos és bortermelő, 1902-ben *Avellinoban* végignézte azt a cséplőgép-versenyt, a melyen angol, olasz, német, osztrák és magyar gyártmányok vettek részt s a melyen a *M. A. V. gépe* nyerte meg a díjat s a gép annyira megnyerte a volt miniszter tetszését, hogy azonnal megvette. Ez idén próbálta ki először ő maga a gépet s oly nagy öröme telt benne, hogy halálja fejében most 30 hektó bort küldött a munkásoknak. Ime, így szerez becsületet a magyar munkások külföldön a magyar névnek, de hazájában még sem tud boldogulni, mert mi csak beszélünk, de nem eselekszünk a magyar ipar pártolásánál. Pedig tudhatnók, hogy a tett beszél. Igérettel nem teremtünk magyar ipart. Minden magyar kötelességének tartsa magyar árukat venni és azt, ha bizonyos felőle, hogy valódi honi ipar, akkor terjeszse is.

Munkaközvetítés.

Sok a munkás, kevés a munka. Ezt tapasztaljuk a budapesti munkaközvetítő intézetnél is, hol a mult heti kimutatás szerint 5498 munkás keres foglalkozást, kik közt majdnem minden iparág épviselve van. Hiányzik azonban és munkát kaphat:

Helyben: 1 czipész-szabász, 1 fiatal aranyműves, 2 fiatal éreznyomó. Vidéken: 1 mézeskalácsos, 1 kefekötő, Romániába 1 tüzikovács rugóskocsi munkára, 3 kalapos, 1 czipész-szabász, 1 gallérvasaló, 1 fehérneműtisztító, 5 kádár, 10 dongakészítő kádár, 8 bognár, 6 könyvkötő, 10 faesztergályos eresztőcsap munkára.

Keresnek továbbá: könyvkötő és hajtogatónőket,

Teljes áron vásárol

Luczerna, lóhere és mindennemű
»» **takarmánymagvakat.** ««

Legelőnyösebb feltételek mellett értékesít mindennemű

»»» **gabonafélét, szeszt** «««
és szállít **erőtakarmányokat.**

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-u. 31. sz.

Szállít, illetve berendez
tejgazdasági- és takarmánykészítő gépeket, tej-
és takarmánykamrákat, világítási- és szivattyu-
»»»»»» telepeket. ««««««

Legajánlatosabb forrás mindennemű gazdasági
— anyag és eszköz beszerzésére. —

Alapszabályait és árjegyzékét kívánatra
azonnal megküldi.

nádszékfonónót, virágkötő és harisnya-kötőket, helyben és vidéken vasalónőket, dobozkészítő-nőket és férfiszabósághoz kézi munkásnőket.

Inasfiukat felvesznek: asztalos, aranyműves, bádogos, ércnyomó, cipész, fényképész, fényező, faesztergályos, kárpitos és lakatos műhelyekbe. Ezzel szembe pedig ezrekre megy a kínálkozó száma.

Ujítások a zónán.

Ujitottak a zónán és drágítottak a zónán. A mit boldogult Baross Gábor miniszter alkotott, azt rendre lerombolják az utódai. De báresak drágították volna!...

Mert nemcsak drágították az újévre, hanem olyan kaeskarings szabályokat szabtak, hogy a szegény utazó ember járhat Ponciustól-Pilátusig, ha véletlenül félbe akarja szakítani az utazását. Mert kedvezménynek nevezik a félbenszakíthatást, hát érdekes lesz ezt a kedvezményt tanulmányozni jóelőre. Először is a zónatarifa kibővítése a m. kir. államvasutakon azt a kedvezményt biztosítja, hogy az utas, aki a 16. zónára — tehát 400 kilométeren túl — vált jegyet, az utazást bármelyik, tetszés szerinti állomásnál 24 órai időre megszakíthatja és azt ezen idő után új jegy váltása nélkül folytathatja. Az államvasutak igazgatósága, hogy visszaélések ne történjenek, illetőleg hogy az utazást ne más személy folytassa, hanem csupán az, aki az utazást megkezdte, a következő eljárást rendelte el:

Az utazás megszakítása csakis abban az esetben nem érinti az utazás folytatásának érvényességét, ha a 16. zónára szóló jeggyel ellátott utas, mielőtt az utazást megszakítaná, ebbeli szándékát a vonat ellenőrével közli és az ellenőr által neki kézbesített bizonylatot még a vonaton aláírja, továbbá úgy a bizonylatot, mint az utazási jegyet a megszakítási állomás főnökének, a megérkezés után haladéktalanul fölmutatja. Ezek a dokumentumok tinta-íróval állítandók ki és irandók alá. Ha azonban az utas nem tud írni kézjeggyel kell azokat ellátnia. A bizonylat a megszakítási állomáson lebélyegeztetik. Kiszárlás után bizonylat nem állítható ki, valamint az állomáson le sem bélyegezhető, ha az utas a bizonylatot nem közvetlenül a vonat megérkezése után mutatja be. Ezen eljárás szigorú megtartása különösen akkor van helyén, ha az utas a bizonylatot csupán kézjeggyel és nem aláírásával látja el. A megszakítási állomás főnöke a bizonylaton tinta-íróval megjelöli az állomást, ameddig az utas az utazást folytatni kívánja és a melyet az utazási jegy meghosszabbított érvényessége tartamán még elérhet, továbbá azt a vonatot is be kell jegyezni a bizonylatba, amelyet az utas a további utazásra bejelentett. Végül betűvel kiírandó az időpont, ameddig az érvényességi tartam meghosszabbított. Az előmutatott jegy a fővonalon lebélyegzendő. Ezen formalitások meg nem tartása esetében a jegy az utazás folytatására érvénytelen. Más vonat, mint amely bejelentetett, igénybe nem vehető. Az utas aláírása az utazás folytatására okvetlenül kérendő. Gyanus esetekben, de anélkül, hogy a közönség vexálásnak lenne kitéve, az utasokhoz megfelelő kérdések intézendők.

Ezek a határozatok a 16. zónára szóló jegyeket a helyi forgalomban illetik és 1903. január elsejétől léptek életbe.

Egy lépéssel előbbre.

Kifejtettük a *Független Ujság* legutóbbi számában, hogy a folyó esztendő legfőbb feladata az értékesítés szervezése lesz. Megirtuk, hogy az értékesítés munkája legyen a szövetkezeteké, mert az eddigi eredmények is azt mutatják, hogy legnagyobb sikereket a szövetkezetek mutatnak fel.

Allításunknak azóta hatalmas bizonyítéka támadt. Az Országos Központi Hitelszövetkezetnek megjelent a kötelékébe tartozó magtárszövetkezetek múlt évi működéséről szóló kimutatása. Ime itt közöljük:

Az Orsz. Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó 9 gabonaraktár szövetkezet működését 1902. évben a következő adatok mutatják: *Bodófalván*: be volt raktározva 1657 mm. Nagy részét vetőmagnak osztották ki. *Csanádpalotán* beraktároztak 3683 mm., ebből eladtak 1212 mm.-t á 13 K. 90 fill. loko Palota. *Erdőszentgyörgy*: beraktároztak 200 mm. búzát, 300 mm. zabot. Ugyanannyit el is adott. *Gyertyámos*: 1500 mm. beraktározott gabonából eladtak 1144 mm-ászt, a helyiáraknál 1 koronával magasabb áron. *Mezőberény*: raktáron volt 2300 mm. buza és 565 mm. árpa. Eladtak 883 mm. búzát 15—16 K. áron. *Monoron*: raktáron volt 7340 mm. buza, rozs és zab. Eladtak eddig 2400 mm-ászt. *Szapárfalván*: be volt raktározva 400 mm. buza. *Tiszaujlak*: be volt raktározva 9677 m. termény, elkelt 3700 mm.; a buza 14 K. 94 f., zab 12 K. 90 f., repce 18 K., tengeri 10 K. 30 f. átlagáron. *Zichyfalván*: raktáron volt 3600 mm. buza, 5000 mm. tengeri. Eladtak 3400 mm. búzát 12—15 korona átlagáron. A 9 szövetkezetnél be volt raktározva összesen 37,222 mm., a mi az 1901. évi 12,117 mm.-hoz viszonyítva 3-szoros fejlődést jelent.

Látjuk ebből, hogy az első lépést már megtettük, a folytatása szintén rajtunk mulik. Hogy mi legyen a második lépés, az ezutáni teendő, arra nézve szolgáljon például az, amit a »Szövetkezés«, a Hanga hivatalos lapja újságol, azt írja ugyanis, hogy Törökszentmiklóson és környékén, Kenderesen, Fegyverneken, Püspökin, Nagykőrösön, Besenyszögön és Szajolon mozgalom indult meg, a melynek célja: egy hitelszövetkezeti gabonaértékesítő-raktár megteremtése. A mozgalom lelke *Kutas Bálint* ev. ref. lelkész, a törökszentmiklósi hitelszövetkezet elnöke, a ki nemrég a Földmivelők Körének helyiségében másfélórás felolvasást tartott, melyben minden oldalról megvilágosította a gabonaértékesítő-raktárak célját és előnyeit. Első dolog tehát, hogy a nép vezetői álljanak élére a dolognak. Papok, jegyzők és tanítók. A hol ezt önkényt nem teszik, kérjék föl őket a szervezkedni akaró gazdák. Nem hisszük, hogy akadna lelkész, jegyző vagy tanító, a ki visszautasítaná faluja kérését. Így aztán beszéljék meg a dolgot töröl-hegyre. Mi kell hozzá, hogy egy-egy szövetkezeti gabonaraktár létesüljön? Eppenséggel nem sok. Biztosítani kell bizonyos mennyiségű részjegy-aláírást, annyit, hogy a magtár építésének költségének fele kiteljék. A másik felét megadja a földmívelési miniszter. Ha ez meg van, írni kell az

Országos Központi Hitelszövetkezetnek. Ez látja el a kellő üzleti tőkével a szövetkezetet.

Még jobb olyan helyen, a hol már működő hitelszövetkezet van. A kettőt össze lehet kapcsolni.

Hiszen tulajdonképp arról van szó, hogy a kisgazdának ne kelljen aratás után azonnal elpocsékolni olesó pénzen gabonáját, ezért ad rá előleget a szövetkezet. Aztán pedig, ha nagyobb mennyiségben piacra vive, jobb áron lehet tudni rajta, a teljes értékét megkapja, ki-ki a beszolgáltatót terménynek.

Meg kell tehát fontolni mindent, mert itt a legfőbb ideje a cselekvésnek.

A hadsereg ellátásának reformja. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a földművelésügyi miniszter útján felírt a hadügyi kormányzathoz, hogy a gabonaszükséglet beszerzésének tárgyában hívjon össze egy szaktanácskozmányt, hogy ily uton megakadályoztassék a tavalyi késedelem ismétlődése. Ugyanis az 1901. év nyarán a hadügyi kormányzat megbizta a budapesti hadbiztosságot, hogy a gabonaszükségletnek egy részét közvetlenül a gazdáktól szerezzék be. A hadbiztosság azonban oly későn lépett érintkezésbe az Országos Magyar Gazdasági Egyesülettel, hogy a szállításra jelentkező egyesületek és szövetkezetek kellő eredményt elérni nem bírtak. Ugy értesültünk, hogy a hadügyi kormányzat elfogadta az OMGE. ajánlatát s a miniszterelnök útján tényleg összehívatta a legközelebb tartandó szaktanácskozmányt, melybe úgy az összes vidéki gazdasági egyesületek, mint a „Hangya“, a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezet“ s az „Országos központi Hitelszövetkezet“ is bevonatnék. Egy nagy lépéssel közeledtünk tehát azon régi óhajunkhoz, hogy a hadsereg ellátását a gazdasági egyesületek és szövetkezetek útján a magyar gazdaközönség eszközölje.

Zöldségtermesztés szövetkezeti uton. Számtalanszor reámutattunk arra a sajnálatos jelenségre, hogy a magyar gazda általánosságban még mindig csak a szemtermesztésre helyezi a fősúlyt, holott a szomorú értékesítési viszonyok szinte reáakényszerítik, hogy más termények útján keresse a boldogulást. Nemesak egyes külső országok, hanem nálunk letelepedett bolgár kertészek példája is bebizonyította, hogy a kerti vetemények okszerű művelése minő hasznot képes hajtani. Hogy ezeknek értékesítésére mennyire hivatottak a szövetkezetek, azt minden szónál ékebben mutatja be a Makó és vidéke hagyma- és zöldségtermesztők szövetkezetének 1902. évi működéséről szóló jelentése. A szövetkezet az 1901—1902. idényben összesen 41.988 métermázsa hagyma és zöldségfélét szállított el 395.132 korona értékben, vagyis 54%-al többet, és értékben 69%-kal többet, mint az elmúlt esztendőben. A termények átlagára a fokozott természtés daczára 15%-kal emelkedett. A szövetkezet nemcsak Magyarországon értékesítette a tagok termékeit, hanem Ausztriába, Bosznia

és Hercegovinába, Bajor-, Szász- és Oroszországba, Badenba és a Svájcba is kivitt. Az 1902. év mérlege 4467 korona tiszta nyereséget tüntet fel. Megjegyzendő, hogy a szövetkezet a legkisebb közvetítési díjat számítja fel, sőt számtalan esetben ingyen értékesíti a tagok terményeit, mert czélja az, hogy a tagok a legmagasabb napidíjakat érhessek el termékeikért. Ez a kimutatás is buzdításul szolgáljon gazdáinknak, hogy a gabonatermesztés mellett ne hanyagolják el a kerti vetemények művelését sem, amely könnyen elsajátítható volta mellett, szövetkezeti értékesítés útján nem megvetendő hasznot hajt. A magyar gazdasszonyok vállvetett munkálkodására itt is bő tér nyílik.

A fogyasztási szövetkezet Angliában. Okulásul közöljük a következőket. Angliában a fogyasztási szövetkezetek néhány év óta igazán meglepő mértékben terjeszkedtek. Jelenleg 1464 szövetkezet áll fenn, amelyek kötelékébe 1,793.790 család tartozik. Ha minden családot három fővel számítunk, kerekszámban 54 millió lelket tesz a szövetkezetek kötelékében levők száma, ami Anglia és Skótszágország lakosságának egy hatodát teszi. Csak a múlt évben 84.000 család lépett be ujonnan, úgy hogy 1900 al szemben a szövetkezeti tagok száma több mint 5%-al szaporodott. Megfelelő arányban emelkedett a szövetkezetek áruforgalma is. Az 1900. évben elért 1200 milliónyi áruforgalma múlt évben kerek 78 millió koronával emelkedett. A szövetkezeteket a szükséges árukkal az Angliában és Skótszágban fennálló Wholesale Societys látják el; ezek a központok nagyszerű berendezéseket létesítettek, hogy a gyors és olesó szállítás követelményeinek megfelelőhessenek. Így az angol Wholesale Societynek öt áruszállító gőzöse van, amelyek a szövetkezetek részére a legfontosabb szükségleti cikkek: Ceylonból teát, Dániából vaját és tojást, Kanadából főzeléket és gyümölcsöt szállítanak. A jelzett központoknak azonfelül két gőzmalma, két vágóhidja, két konzervgyára, fonó- és szövőgyárai vannak, továbbá divatáruk, textiláruk, butorok, szivar és dohány, cipőáru, teasütemény, szappan és gyertya stb. előállításával foglalkozó gyáraik. E telepeken 14.232 munkás és hivatalnok van alkalmazva, az épületekre és gépészeti berendezésekbe ruházott tőke összege körülbelül 35¹/₂ millió korona. A központokkal összeköttetésben álló 1464 szövetkezeten kívül van még 136 független fogyasztási szövetkezet. Azokon a telepeken, amelyek eszövetkezetek részére való szállítással foglalkoznak s amelyek a brit fogyasztási szövetkezetek jelentőségének megítélésénél nem hagyhatók figyelmen kívül, 8000 munkás és egyéb alkalmazott működik.

A legérdekesebb regényt kedvezményes árban, postadíjjal együtt csak 40 krajczárért rendelhetik meg a „Független Ujság“ előfizetői. A regénykötet címe: »Kis-Székely pusztulása« a magyar szabadságharcz dicső idejéből. Számos szép képpel. Legezelszerűbb a 80 fillért postautalványon küldeni: Péterfy Tamás címére. (Budapest, IX. Köztelek.)

**Ösmeri ön a legujabb "KALMÁR"-rostákat,
Lóhere-mag és gabonatisztító gépeket???**

Mindezek a gazda legjobb kincskereső eszközei.

Bővebb felvilágosítást ingyen és bérmentve ad KALMAR ZS. utóda rostagyáros Hódmező-Vásárhelyen.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

A vasadi bírógyilkosság. A biharmegyei Vasad község bírója, Duló Tógyer, áldozatul esett, mikor ablakán keresztül orozva belőttek. A megindult vizsgálat kézrekerítette a tetteseket Fajta Péter és Czeec Mitru odaváló lakosok személyében, kik ellen alapos okok merültek fel. Mindkettőt letartóztatták s a nagyváradai ügyészség fogházába kísérték a csendőrök. Az egyiket azonban, Czeec Mitrut, időközben szabadlábba helyezte a törvényszék. Czeec Mitru hazament Vasadra s a szabad levegőn való mozgást arra használta fel, hogy otthon a vizsgálat sikerét meghiusítsa, a nyomozás szálai összezavarja. A hatóság azonban rájött Czeec Mitru tempójára. A vizsgálobíró és alügyész kiutaztak Vasadra, hol kihallgatják a terhelt embert és újból letartóztatták.

Lónyay Elemér gróf sajtópere. A Lónyay Elemér gróf és Stefánia hercegnő válásáról terjesztett híresztelés mód nélkül elkeserítette a grófi párt. Lónyay gróf egy újságíró előtt ki is jelentette, hogy pört akar indítani a hír szerzője ellen. Fejérvataky Kálmán dr. budapesti ügyvéd, Lónyay gróf jogtanácsosa. Lónyay gróftól táviratot kapott, hogy kutassa ki a grófi párról terjesztett hír szerzőjét, mert határozott szándéka, hogy ellene haladéktalanul pört indít. Lónyay Elemér gróf a »Petit Parisien« munkatársát fogadta, akinek ezt mondta:

A rólam terjesztett minősíthetetlen hírek nemesak megleptek, hanem föl is bősztettek, mert nem tudom magamnak megmagyarázni, hogy miképpen keletkeztek ezek a hírek. De remélem, hogy a bíróság ki fogja deríteni a rágalom forrását és terjesztésének ezéjét.

A grófi pár egy másik újságírót is fogadott, a ki előtt a grófné a magánéletéről terjesztett hazug híreken való megbotránkozását fejezte ki.

Nem fog ártani a megtorlás azoknak a bitang újságíróknak, akik hamis hírekkel töltik a lapjokat, hogy ezzel olvasóiknak kedveskedjenek. Gazemberség biz az, a mely nálunk — sajnos — nagyon el van terjedve. Főleg a krajezáros lapok üzük szemérmetlenül a »ma hazudok, holnap visszaszívom« bolonditást.

Mikor tüzereket szállásolnak el. Mult év augusztusán tüzerek vonultak át Ujfaluba. Kusznics Ferencékhez is jutott egy jól megtermett szálas szakaszvezető. S mivel Kusznics Ferenc a menyecske bünbakkos férje, éppen a vidéken járt valahol, a katona a szokott erélylyel a bevehetőnek ígérkező várat ostromolni kezdte. Ugy látszik, még sem egészen sikerült az ostrom. Kodelics Antal és neje azonban nem tartották éppen tiszta dolognak, hogy Kusznicsné, aki melleleg közeli rokonuk, éppen a mikor férje, isten tudja, hol: a mindennapi kenyérért fáradoz, egy tüzerrel — hogy is mondjuk — barátkozik. Ebbeli aggodalmukat ki is fejezték Kusznics Ferencné előtt, nem éppen a legépületesebb és legkíméletesebb hangon. Kusznicsné a szerinte alaptalan rágalom miatt a bíróság előtt is keresett és nyert

elégítetelt. A kir. törvényszék a megtartott felelővitali tárgyaláson Kodelicsné egy heti fogházra, 50 kor. pénzbüntetésre, férjét pedig 30 kor. pénzbüntetésre ítélte.

Héányos ítélet. Gede József lopásért jelentette fel nőtestvérét és sógorát, Takács Józsefet. A bíróság merőben alaptalannak találta a vádat és rövid tanácskozás után vádlottakat a vád és következményeinek terhe alól felmentette. Gede József panaszos sehogysen akarta megérteni az ítéletet és az elnök felszólítása daczára sem távozik. A törvényszéki elnök szokott jóságos tekintetével fordul Gedéhez: mit akar?

Erre ünnepélyes hangon szólal meg a jóképű atyafi:

— Tekintetes királyi magyar törvényszék, héányos ez az ítélet.

— Mért gondolja azt öreg? — kérdi jóindulattal az elnök.

— Hát napi díjat nem kapunk? — okoskodik a paraszt.

A tárgyalóterem komolyságát hangos kacaj váltja fel, miközben megértetik az öreggel, hogy a ki hugát ilyen alaptalanul vádolja, annak nem napi díj, hanem három bot dukál!

• MI UJSÁG? •

Szent István emlékszobra. Az első, nagy magyar királynak, Szent Istvánnak, hatalmas szobra lesz Budapesten, a Mátyás-templom déli részén, az ugynevezett Halász-bástyán. A szobor talapzatát már el is készítették a középkori arkádós új bástya által övezett térségen. A talapzat sósuti kőből faragott oszlopos építmény, négy oldalán domborművű ékítményekkel. A szobor mintája is készen van már Strobl Alajos tanár műtermében. A királyt a szobor az apostoli kettős kereszttel a kezében ábrázolja. A hatalmas emlékművet még csak a jövő évben leplezik le.

Jóteköny urasszony. Hódmezővásárhelyen a jótekönyűségről ismert Csüry Józsefné Kiss Amália a következő adományokat tette: Róm. kath. egyház mise alapjára 1000 kor., Róm. kath. egyháznál 1000 kor., Róm. kath. tanítók nyugdíjára 1000 kor., Róm. kath. vallású árva tanuló gyermekek évenkénti segélyezése 600 kor., ev. ref. egyház tanítók nyugdíjára 1000 kor., szeretetház alapja javára 400 korona, városi tisztviselők nyugdíj alapjára 1000 korona, apácza-zárdára 1000 kor., városi kórház alapjára 400 kor., róm. kath. nőegyletnek 200 kor., ref. nőegyletnek 200 kor.

Andrássy Dénes gróf újabb adománya. Andrássy Dénes gróf, a mi nemesen gondolkodó és jótekönyűségében kifogyhatatlan főúrunk a rimaszombati elaggott iparosok segélyezésére 2000 és a rimaszombati általános ipartestületi nyugdíjintézet részére szintén 2000 koronát küldött.

Aradi Gazda-Naptár megjelent az 1903-ik évre Aradon *Laehne Hugó* gazd. egyesületi igazgató szerkesztésében. Ez a naptár feltűnőképpen igazolja, hogy mennyire jól szerkesztett lap a „*Független Ujság*“. Igazolja pedig azáltal, hogy tartalmát teljesen lapunkból ollózta ki. A „*Független Ujság*“-ból kerültek ebbe a naptárba a képmagyarzatok, elbeszélések, versek sőt az adomák is egytől-egyig. Ezeket kívül aztán ninesen is benne semmi!

Hazafias rendelet. Bende Imre nyitrai püspök elrendelte, hogy egyházmegyéjében az összes katolikus iskolák jellegét ismerhetővé tegyék és mindenütt „Magyar Katolikus Iskola“ felirat alkalmaztassék.

Táviró a tengeren. Nagy diadalünnepet ül a napokban a tudomány. A jövő héten nyitják meg az Egyesült-Államok és Anglia között az első drótnélküli állomást a nagyközönség részére. Marconi világra szóló találmánya ezzel átmegegy a gyakorlati életbe s vele megint közelebb jutottak a szétszórt világrészek egymáshoz. Az első táviratot Rooseveltt váltja Edvárd királylyal s Marconi maga dirigálja készülékét. A táviratozás persze sokkal olcsóbb lesz, mint a tenger fenekére lerakott kábeldrótokon. Ez pedig a nagyszerű találmánynak a legszebb oldala.

A zsebtolvaj — hercegnő. Moszkvából írják, hogy egy magasrangú katonatiszt, aki Pétervárról érkezett a gyorsvonat első osztályában. Följelentést tett igen előkelő utitársnője ellen, aki Csetvertinszka hercegnőnek mondta magát, de kétségkívül elemelte az ő 17 ezer rubellel terhelt pénztárcáját. A titkos rendőrségen csakhamar kiderítették, hogy az állítólagos hercegnő Krall Leokadia nemzetközi zsebtolvajnő. E fejedelmi megjelenésű nő abból él, hogy a gyorsvonatok első osztályú utasait fosztja ki, még pedig páratlan ügyességgel és előkelőséggel. Kétségtelen, hogy ma ő a világ legelső tolvajkirálynője, akinek ügyessége — meseszámba megy.

Pusztuló községek. Nemrég még virágzó községek voltak Nyergesujfalu, Piszke és Süttő s most már, különösen Piszke községben alig akad munkáskez. A szegénység oly nagy, hogy most is százötvenen szereztek utlevelet Amerikába. A tömeges kivándorlás anyagilag is már a tönk szélére juttatta a községeket, melyeknek előljárói nem tudnak gátat vetni az Amerikába való készülődésnek.

Utazás a vonat tetején. Tóth Sándor asztaloslegény Budapestről Komáromba szeretett volna jutni. A vasut manapság már olcsó, de a pénz még mindig szörnyen drága és Tóth Sándornak nem volt pénze. Igaz, hogy gyalog ingyen utazik az ember, de ez fáradságos is, soká is tart. Tóth Sándor pedig könnyen és hamar akart Komáromba jutni. Eszébe jutott, hogy a vasuti kocsinak — teteje is van. Ott senki se jár, senkinek sincs utjában. Az államnak nem lesz akkora kára belőle, a mekkora haszna neki. Tóth Sándor tehát fölhuszolt egy vasuti kocsi tetejére, szerény ember lévén, személyvonattal is beérte, ott lefeküdt és — utazott. Csak Tatán vették észre a magasban utazó férfit. Szegény Tóth Sándort úgy kellett leszedni, mert félig már megvette az Isten hidege. Életre dörzsölték a meggéberedett testű embert, azután

protokólumba vették a doigát, a miért ki akarta játszani ez államot — szegény.

Szegény szerető — gazdag menyasszony. Olyan történet, amilyen mindennap megeshet, csak éppen a szomorú vég marad el, Badurseu görög katolikus pap, növendék korában megismerkedett egy leánnyal, akinek házasságot ígért. Három évig, amíg teológiát járta Badurseu Brassóban, boldogan folyt az idill. Mikor aztán pappá lett, a fiatal ember jegyet váltott egy földbirtokos leányával. Az elhagyott kedves nem tudott beletörődni ebbe a hűtlenségben s mikor Badurseu a menyasszonyától jött, agyonlőtte. A fiatal pap holttestét úgy találták meg reggel az utcán. A leányt letartóztatták.

Kossuth gyalázója. A hírhedtté vált Kossuth-gyalázó Zimándi Ignác plébános angol nyelven is kiadta ismeretes Kossuth-gyalázó könyvét s magyar szél-jegyzetekkel látta el. A röpiratot Amerikában ingyen osztogatja az ottani magyarok között. Az amerikai magyarság azonban undorral dobja el a könyvet, amely csak úgy hemzseg a rágalmaktól s Pittsburgban nyilvánosan el is égették a példányokat. — Általában tudva van, hogy Magyarországon a tébolydák és fegyházak tele vannak, de még is csak lehetne valahol helyet szorítani Zimándinak.

Megfagyott vándorszínészek. A Felvidéken, a hrussói országot mellett levő erdőben a minap halva találtak két vándorszínészt: Kishegyi Györgyöt és Benedek Lajost. Faluról-falura jártak és a korezmákban rendeztek előadásokat. Hruszóról éjnek idején indultak utnak, de alkalmasint eltévedtek az erdőben s ott akarták tölteni az éjszakát. Egy kis kunyhóban huzódtak meg, de ott olaludtak és reggelre megfagytak. Hruszó község költségén temették el őket.

Az égő petroleumforrások. Borislávból jön híre, hogy az Etna-tárna teljes szélesöndben még folyton ég. Negyven munkás szakadatlanul azon fáradozik, hogy a tárna nyílásait földdel betömje. Az égő petroleumnak azonban oly nagy a feszítőereje, hogy felveti a nagy földrétegeket.

Jencs Vilmos gyógyszerész mai számunkban megjelent hirdetésére olvasóink figyelmét bátorokunk felhívni.

JENCS-féle

Magyar Restitutios-Fluid

lovak és szarvasmarháknak.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

Az állatok izomerejét fokozza, kitarthatóvá, erőssé teszi; megátalja a lábak merev bécslését, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCS VILMOS gyógyszerész-tára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:
Dr. Eöger, Nádor-gyógyszerlárában
Budapest, VI., Váci-körút 17.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A gyök- és gumónövények téli fel- takarmányozása.

Benne vagyunk azon évszakban, melyben zöld-ség hiányában kisebb-nagyobb mennyiségben répát, burgonyát etetünk, nem időszerűtlen hát, hogy erre vonatkozólag egynémely dolgot emlékeztetünkbe idézünk. A minden állat számára becses és aránylag olcsó ezen takarmányok tudvalevőleg sok vizet tartalmaznak s ezen tulajdonságánál és egyéb vegyi összetételénél fogva míg egyfelől előnyösen hat különösen a répa a tej mennyiségére, másfelől hátrányosan befolyásolhatja annak minőségét s egyben károsan hatnak az emésztő csatorna elpetyhüsztésének és hasmenések felidézésének formájában, sőt elvetélések létrehozásának a képében is.

Ugy előnyös, mint hátrányos hatása majdnem kizárólag az adag megfelelő, vagy meg nem felelő nagyságától, valamint ez eleség hibátlan, romlatlan vagy hibás, romlott voltától függ. Érdeklünkben áll ennél fogva a répaetetésnél mindenek előtt nem föledni, hogy pl. tejelő tehének 1000 kg.-jára 20–30 kg.-nál többet csak az esetben tanács nyújtani, ha szálas anyagok mellett még proteinben gazdag erőtakarmányokban is kellő mennyiségben nyújthatunk. Ez esetben a répa adagát 50 kg.-ra is felemelhetjük anélkül hogy jelzett káros hatását akár az emésztőcsatornára kifejtene s eként eljárva kisebb adagokban más állatainknak is előnyösen fogjuk e gyökernövényt nyújthatni.

A szokásos eljárás eldarabolt répát szezskával, polyvával, törekllel keverni, korpával, darával, szárított moslékkel, olajpogácsával s több efféle erőtakarmánnyal javítani s nedvesen vegyítve frissiben, de méginkább füllesztve nyújtani, tökéletesen helyesnek bizonyult, feltevéen, hogy mind e keverék-anyagok lehetőleg ártalmatlan, romlatlan minőségűek.

Nos, a többi anyagok romlottságától eltekintve is, télviz idején mindennapi eset, hogy az elvermelt vagy másképp eltartott répa megfagy, rá meg is rothad. Ez különösen gyakori lesz ebben az idényben,

mert a hófok általánosan feltűnő alacsony és tartós s nincs kizárva, hogy sok gazda erre elkészülve nem volt és verme e miatt nem bizonyult elég melegnek. Ezen mindenek előtt még egy földréteg ráhányásával segíteni indokolt, de egyben tanácsos a mégis megfagyott répának (de töknek, burgonyának is) figyelmes felhasználása, mert tudvalevő dolog s imént már jelzém is, hogy az ilyen fagyos eleség kivált frissen és nagyobb adagokban nyújtva, veszedelmes hasmenéseket s vemhes állatoknál elvetéléseket idézhet fel.

Gyakorlatomban valóságos járványos formájú elvetéléseket észleltem ily fagyos eleségek nyújtása eseteiben, ugy nemkülönben súlyos emésztési zavarokat, ebből folyólag tetemes tej apadását és tejromlást s leromlást a testre nézve is olyankor, amikor a fagyott gyökér- vagy gumónövény rothadtan, penészesen, földdel erősen mocskoltan nyújtott.

E romlásokat szigorú figyelemmel kell hát kísérenünk, fellépésüket meg kell akadályoznunk s ha fenforognak, javításra kell törekednünk, mert különben rendkívül káros kalamításokra lehetünk elkészülve.

Még a meg nem fagyott, hanem csak tulhideg gyök vagy gumó is bajokat idézhet fel, czélszerű tehát télviz idején egyáltalán füllesztett keverékben adni ez anyagokat, egyben földrészekről lehetőleg mentesen és a romlott részeknek a répából való kivágása után. Ha rothadt, penészes ily takarmányok javítása kivágás útján nem lehetséges, indokoltabb az erősebben megtámadott gyökök, gumók kiválogatása és trágyába dobása, a kevésbé megtámadottnak pedig esetleg nemcsak füllesztés, hanem gőzölés, főzés útján való javítása, jóval való keverése s nem különben erőtakarmányokkal való nyújtása, szálas anyagok kíséretében.

Hasznos tudnivalók a baromfitenyésztés köréből.

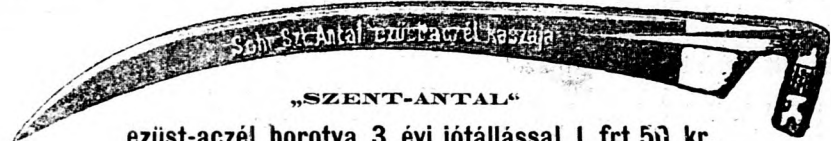
A téli idő az olvasás és a tanulás ideje. Ilyenkor ugy a gazda, mint a háziasszony is sokkalta jobban ráér az újságolvasásra, mint a munka ideje alatt. Az íróembernél ugyanez másképp van, mert a téli idényben rendszeren több társadalmi teendő szakad nyakába, mint máskor, midőn az ugynevezett

A „Sohr Szent-Antal“ ezüstacél-kaszagyár, melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője és elárusítója

Sohr József, Somogy-Szill,

ki a londoni kiállításon is nagy aranyéremmel és diszoklevéllel lett kitüntetve. — 100 koronát fizet annak, ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni. — 200 koronát fizet annak, a ki 100 drb „Sohr Szent-Antal“ ezüst-acél kaszái közül 5 rosszat tud előmutatni. A ki teljesen megbízható jó kaszát akar magának beszerezni, az addig kaszát senkitől ne vásároljon és ne rendeljen, míg fenti hírneves czégtől képes árjegyzéket nem kér, melyet az bárkinek ingyen és bérmentve küld.

Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelező-lapon. — A téli hónapok legalkalmasabbak megrendelőket gyűjteni. Gyűjtőknek kedvezmény. — Teljes jótállás! — 10 drb rendelésnél 1 drb ingyen! Lelküismeretes kiszolgálás! — Több ezer köszönőlevél és utánrendelés áll az érdeklődőknek rendelkezésükre.

ezüst-acél borotva 3 évi jótállással 1 frt 50 kr.

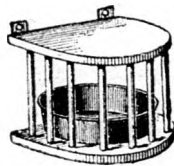
Gróf Andrassy Dénesné (†)

nyári holt szezon uralkodik. Mi azonban nem térünk ki a több munka elől s szívesen használjuk fel a t. gazdák olvasási kedvét és idejét s újabbnál újabb dolgokról értesítjük lapunkban.

A baromfitenyésztésben a zord tél ezidén ugyan- csak nagy szünetet tart s a szabad természet sze-

1. Langsán-kakas és tojó.

2. Itatókészülék.

gény apró szárnyaival együtt a házi szárnyasok is sokat szenvednek.

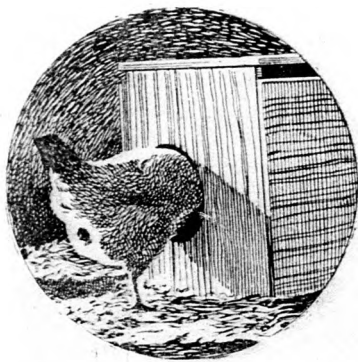
Mi addig a jó meleg szobában tanuljunk, olvasgassunk, hogy baromfitenyésztésünket az új tenyésztési idényben minél okszerűbben rendezhesük, hogy így mentül nagyobb jövedelmünk legyen.

3. Ülőrudak.

Mai lapunkban látható 1. számú képen bemutatunk egy igen szép remekalaku langsán-kakast és tojót.

A kakas rövidlábu, széles, elég mély, hosszú és igen formás állat, ideálja lehet a langsán kaka-soknak.

4. Tojófészek.

A tojója szintén szép és testben kifogástalan, csupán nyaka nem eléggé tollazott s így vékonyabb a kellőnél.

Igyekezzenek a tenyésztők ehhez hasonló állatokat kiválasztani tenyésztésre, legyen az langsán, vagy másfajta baromfi.

A ma bemutatott képen látható kakas és tyúk ideálja a jóalaku baromfinak.

Az itatóedényekkel rendszeren sok baj szokott

lenni, mert az állatok belegázolnak, a vizet telehordják szeméttel s soha sincs előttük tiszta víz.

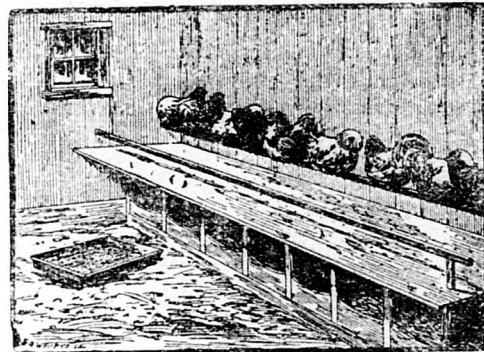
Itt a 2. számú képen bemutatott itató mind-ezen bajoknak elejét veszi, ehhez a baromfiak csupán a csőrükkel férhetnek hozzá.

Könnyen kezelhető s oly egyszerű a szerkezete, hogy azt bármely falusi faragó elkészítheti.

A tyukok keskeny, szegletes vagy henger ülőrudakon sohasem pihenhetik ki magukat. Az ülőrud, hogy ezélszerűnek mondhassuk — kell, hogy széles legyen. Az angol tenyésztők különben ebben a tekintetben sokáig mentek, hogy a miként azt a 3. sz. kép mutatja, 15 cm. széles deszkalapokból készítik az ülőrudakat, amelyeken, — amint az a képen is látható — igen édesen tudnak a tyukok aludni.

A tyúk természetében rejlik, hogy titkon, elrejtve, csendbe szeret tojni; ha ilyen fészket talál egyszer, azt soha el nem hagyja, rendszeren oda megy s ott rakja le tojását.

E czélből igen ügyes és helyes dolog a baromfi-

5. Helyesen berendezett tyúkól.

udvaron bokrok, fészek s más rejtettebb helyein a 4. sz. képen látható tojófészeknek szolgáló ládákat egyenként felállítani, mely ládák teteje felemelhető, hogy tiszta szalmával lehessen azt kellő időben ellátni.

Az ilyen tojófészekbe azután egy-egy tyúk letelepszik s iderakja tojásait, melyek azután naponta összeszedetnek.

Az 5. sz. képen egy teljesen berendezett tyúk-ólat mutatunk be, ezen ólban a tojófészek felett vannak az ülőrudak, a melyekre nézve csupán az az észrevételünk, hogy nem eléggé szélesek. Az ily berendezés akkor jó, ha darabonként szétszedhető, hogy jól lehessen tisztogatni s a farészeket fertőtlenítés végett — havonta legalább egyszer beme-szelní. Az ojtott mész, vagy a mint nevezik, a mész-tej, a farészek repedései közé beveszi magát s ott megszáradván a férgek behatolásának útját állja. Ezért jó a meszelés. Ez megöl minden férget.

A gyümölcsfák ápolása télen.

Most, midőn minden gazdálkodónak elég ideje van, érdemes a gyümölcsfák törzseinek tisztítására, a fák trágyázására és koronáinak kimetszésére is gondolni. Hogy szép, jó, egészséges és termékeny gyümölcsfákkal bírjunk, szükséges, hogy minden év őszén ezek körül nagyobb körben a talaj megásva legyen, hogy a gyökérzethez levegő, nedvesség és tápanyag könnyebben hatolhasson.

Ily téli időben végzendő a fák koronáinak kimetszése, kitisztítása. A korona belsejéből minden, továbbá az egymást keresztező és az egymást dörzsölő ágak mind eltávolítandók ugyannyira, hogy a korona belsejébe világosság és levegő akadálytalanul behatolhasson; mert azon gyümölcsök, melyek a korona belsejében nőnek, sohasem lesznek izletesek, nem fejlődnek szépen ki és a korona külsőbb részeiben levő gyümölcsöktől sok tápanyagot vonnak el.

A koronának kimetszése (kitisztítása) fiatalabb fáknál minden második, idősebb fáknál azonban minden negyedik évben kellene történnie,

A korona kimetszése után a törzs és vastagabb ágak mohától és a régi felpattogott holt héjtől, héjkaparó-vas és aczélsodrony-kefével vagy más kemény ércnemű eszközzel megtisztítandók.

Hogy ha a fák törzsei az ős folyamán nem lettek volna mésztejjel bemázolva, akkor ezen munka most is végezhető és pedig: frissen oltott mész és marhatrágya, trágyalével annyira higitandó fel, hogy ez egy nagyobb esettel mázolható legyen. Ezen bemázolás a fákra igen jó hatással van; a nyulakat a törzsek megrágásától távol tartja, a kártékot rovaroknak a törzsöni tartózkodását meggátolja, elpusztítja a kártékony rovarok álcáit, a fák sima héjat kapnak ez által s a kora tavaszi kihajtást is visszatartja, mivel késői fagyoknál előnyösebb a későbbi kihajtás.

Ezek megtörténte után a törzs körüli meglazított talajra terítsünk bármely trágyát, legjobb azonban e célra a régi érett trágya szarvasmarhákától.

Az így ápolt fák a tulajdonos örömeire mindig termékeny, egészséges és ellentálló állapotban maradnak.

• MULATTATÓ •

Magyar katonasors.

A két kis fiam katonának készül...
— Ki épít balga, gyermekes beszédbül?
Mégis az édes anyjuddal mi ketten:
Már ottan látjuk őket képzeletben.

Az édes anyjudd (ot a mosolyában!)
Kész hőöket lát már a két fiában...
De én, mint a kárhozatra menöket,
Félve és óca ölelem meg öket!

... Oh, mert ne legyen inkább egy fiam se,
Mint hogy a sorsuk öket odavesse:
Hol idegen bálványért élni, habni,
S hazát, testvért, mindent meg kell tagadni!!

Szabolcska Mihály.

FENYŐVÁRY IBOLYKA.

Eredeti székely regény. Irta: Péterfy Tamás.

(Folytatás.)

(4)

II. Fejezet. Jönnek a löfejesek.

Gyorsan jár a paripa, sebesen a szélvész, de mindezeknél hamarább szalad a rémhir, mely a nagy hófuvás daczára villámgyorsan befutja Parajdot, a máskülönbben igen csöndes kis bányavárost.

„Jönnek a löfejesek!”

Ez a rémhir száguld szájról-szájra végig az utcákon, házakon. Azt is suttogják, hogy tegnap elfogtak egy igazi lengyel kémet és egy magyart, a kik előre elhozták ezt a hirt, de nem tudták elmondani, mert a pandurok bekisérték. A nép tombolt örömben, hogy újra „magyar világ” lesz. A pandurok remegve néznek egymásra s a hidegtől és félelemtől kifehéredve áll elő a sváb parancsnok.

Riadót veret a dobosokkal, hogy összeszedje pandurjait. Az öreg Hargitáról süvöltő szélvész rémesen ragadja magával a dobok tompa perregését. Távolról egy-egy ágyu mély hangja rázza meg a levegőt, jelezve a vést mindannak, aki nem magyar és aki bántja a magyart.

Es a rémhir, mely csak a német őrökre nézve rémhir, — beszél tovább-tovább a következőkről: csakugyan jönnek a löfejesek. Jön Gábor Aron „Janicsival” az ő legkedvesebb ágyujával, hétszáz háromszéki löfeő huszárjával, ezernél több hátultöltős gyalog határőrijével (akiknél a hátultöltőt tessék kétágu vasvillának és nem löfegyvernek érteni!) s még sok segédhadával! Ezek mind egy szálíg jönnek!

Az ágyulövések mind gyakrabban ismétlődnek Sófálva felől, de ki lát most tovább az orra hegyénél? Az orkán a legmerészebb nézőnek is szeme közé söpri a havat s ha sipkáját félkezével nyakon nem ragadja: úgy elszalad vele, hogy Törökországban találja meg holnap.

A sváb parancsnok eközben kemény rendeleteit ordítja: „A lakosok házaikba vonuljanak! különben közéjük lövetek!”

Akad, aki mormog valamit magában, de azért engedelmeskednek ennek a kis pünkösdi királynak. Mindjárt itt lesz Aron bácsi s tudják, hogy menten felhuzatja ezt a drága némétkét.

Az ágyuk még szólanak, de gyérebben. Valjon mit akar a székely csapat? nem jön be a városba? Eltelt egy félóra, seholt egy előrs, seholt egy ellenség még nem jött be.

A svábnak eközben kemény eszméje támadt!... Eléjek ront a poncziusát a székelyeknek! hátha megfut a fegyverropogás elől?

Sietve elrendezi a csapatot (a bizonyos kevés volt,) ő maga legelőll állva, indulást vezényel.

Nagyon bizott, de nem az erejében, vagy vitézei bátorságában, hanem a kedvező hófuvásban, mely egyenesen fujta a havat szemei közé a Sófálva felől fölfelé igyekező ellenségnek.

A kis csapat gépszerűen vonult vezére után. Müködtek a dobok, hogy ropogott bele az utcza.

Tram—ta—ta—ram—ta ta—ram—ta—ta—bum!

bum!

Jó előre ment két pandur lövésre készen, aztán később ismét kettő s csak ezek után a valódi harcosok. Minden utcza, mely erre vezet (mindössze kettő vala!) el lett állva örökkel, szóval: harcias rend és fegyelem!

Igy rontottak ki nagy bőszen és folyton bömbölő ágyudörgés mellett a város végére, de ott valóban még csak nyoma sem vala az ellenségnek. Talán tovább is nyomulnak, ha bírják, de a nagy hótól nem lehetett. Magasabb vala a hó egyes helyeken, mint három bőszi pandur egymás fejére állitva.

A dobpergés elhallgatott. A bátor sváb megállva, kihivólag nézett körül, ellenséget keresett és nem talált. Bár csatára fölhevülve, mégis várt félóráig, hátha előbukkan az ellenség a hó alól? De azok a löfeő székelyek sehol se jöttek elő. Mikor aztán jól kidideregte a csapat magát, a parancsnok ur lefuvatott, azaz visszaindult a városba.

— Csak nem alusztok jó uraim?! azt a menkü karikáját a szemeteknek. Talpra urfiak! Jönnék a löfejesek hetvenezeren!

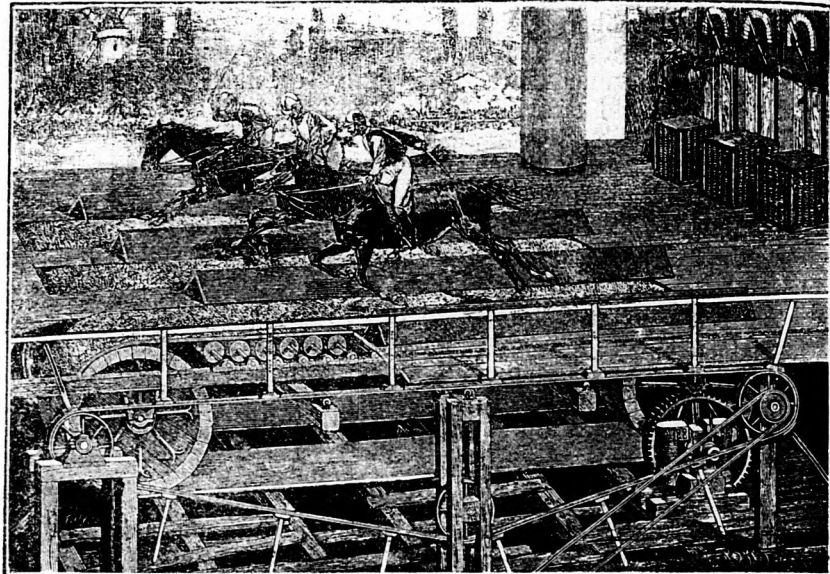
A koromsötét tömlőzben maga Palkó Jancsi kiabált így, a két meglánczolt urfira.

— Eljén Jancsi bá! — kiálták egyszerre.

— Nete ne! már hogyne élnék? hiszen ki szabadított volna meg innen édes urfiam? No! ne bámuljanak reám! En vagyok Palkó Jancsi az öreg! ki kell huzni kezeiket a vaskarikából, egy! kettő! szaporán!... Igy, ni!... nem uraknak találták ezt fel, hanem parasztnak, akinek nem esuszik át rajta az otromba keze.

Szomorú fordulat.

Lófuttatás a szinpadon.

Kiragadta mindkettőjük kezét a vasgyűrűkből, majd végig tapogatta fejüktől lábukig a ruházatot.

— Jó meleg kabátjok van, nem fáznak meg. Tehát most én vezényelek. Utánam sorakozz! Előre lépjél! egy! kettő! egy! kettő!

— Jancsi bá az Istenért, elfog az őr és nyomban felmagasztalnak! hová visz?

— Ne féljenek urfiak, mig az öreg Palkó Jancsi fungál! Utánam bátran! egy! kettő! egy! kettő! egy! kettő!

És az urfiak, mint valami delejes bábuk, — lépdelték az öreg után. Seholt egy őr! seholt egy pandur féle! Viktor és Benő azt hívék, hogy álmodnak, de azért léptek bátran, rendesen az öreg után.

Legyen ami lesz!

A pinczebörtönből feljöttek, a folyósókon végig az utcaajtón ki, a leghosszabb utcán végig s föl a domb oldalára, hol Jancsi bának kis kunyhója állott magánosan a városka legvégén.

— Megmondottam — szolt Jancsi bá az urakhoz, amint beléptek a kunyhóba, — hogy ma délben indulunk! Még van tizenöt percünk jó uraim. Öltözni kell!

— Nem ugy mondtam Viktor? hogy ma délben elindul velünk Palkó Jancsi Pálfalvára? — szolt Benő jó kedvvel.

— No, öreg! még most sem hiszem! — hízelt Viktor ur.

— Pedig indulunk édes jó uraim.

— De hogyan? lovon? gyalog? számon? vagy éppen repülünk?...

— Hát mind a négyfélekep egy keveset.

Az urfiak nem tudták, hogy örvendjenek, vagy boszankodjanak? Azonban a góbé nem figyelt rájuk, hanem nekiesve a gerendáig érő vetett ágynak, — azt feldöntötte s mi hullott ki belőle párnák helyett? ... oh Jézus!

Három bőrös bunda, melyeknek a külső része, mint a tövis disznótüskével, — ugy tele volt rakva hegyes tölesérekkel. Mindenik tölesének vékonyra köszörült acél hegye élesre ferve s a nagy báránybőr sipkákról szintén nem hiányzott a vastüske.

(Folyt. köv.)

Apróságok.

Képkiallításon. — Ejnye, de csunya mázolás ez a kép! Ezért nem volt érdemes a belépti díjat megfizetni!

— Lásd az én nagybátyám mégis ezer forintot adna érte, ha csak egy percze is látná ezt a képet!

— Hát a te nagybátyád olyan nagy becsülője a képeknek?

— Nem; hanem az én nagybátyám — vak...

Furcsa udvariasság. A.: Tegeződöl Kovácsossal?

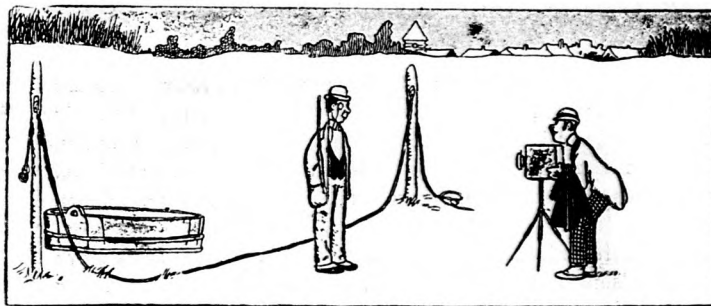
B.: Igen. Csak ha gorombáskodni kezdünk egymással, akkor magázzuk egymást.

Más állapot. Jegyző: Jó napot, kedves komám-asszony, itthon a kedves férje, a bíró uram?

Bíróné: Benn van a szobában, kedves jegyző ur, de ne tessék most bántani, mert más állapotban van!

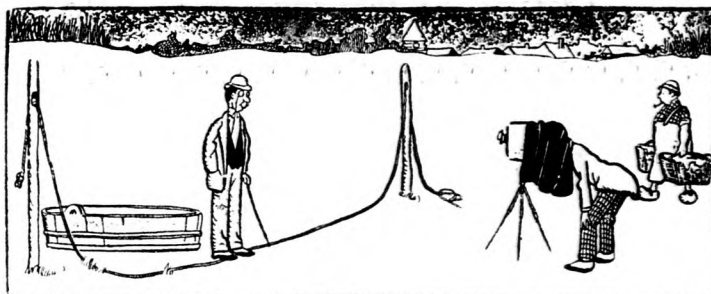
Jegyző: Ugyan ne tréfáljon már, kedves bíróné asszonyom, mi a manót kell ezalatt érteni?

Bíróné: Hát egy kicsit be van esodálkozva, részeg az Isten adta!

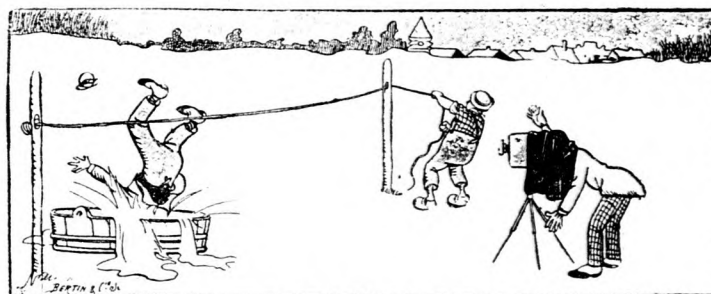
Nagyszerű táj
Szép lesz a kép,

De távolabb!
Ne közelébb!

No, így jó lesz!
Most vigyázni!

Pompás kép lesz,
Csak vigyázni!

Éppen jön a
Teregető...

Kötelet ránt:
Ez bökkenő!...
S becseppen O...

Képeinkhez.

Szomoru fordulat. A szép Juliskának, a szabónőnek udvarolt ezelőtt Ernő urfi. Talán szerette is a szép Juliskát, az egyszerű varróleányt. Hanem fordult egyet s megkérte a gazdag bérlő leányát, Zsófia kisasszonyt. Ime a szépséges Juliska szomorodva öltögeti a menyasszonyi kelengyét annak, aki az Ernő nője lesz, aki Ernővel boldog lesz, — de nem ő az. Meghívták az esküvőre is a szép varróleányt. Ott van előtte a meghívólevél... széttepte s most gondolatokban merülve bámul maga elé a csalódott Juliska.

Lófuttatás a szinpadon. Páris egyik nagy színházában egy olyan darabot adtak elő, melyben a futtatás ott a szinpadon történik. Gépet rendeztek be erre a célra, melyet a lófutása szerint gyorsabban, vagy lassabban forgattak és a sebesen vágató lovak alatt csak a talaj futott tova, amint a gép forgatta, míg a nyargaló lovakat mindvégig a szinpadon látta a közönség. Hogy nagy port vert fel ez a találmány, azt szinte mondani sem kell.

Gróf Andrássy Dénesné (†). Ha minden vidéknek volna egy olyan jótékony angyala, mint boldogult Andrássy Dénesné grófné, kevés panasz szállana az egek Urához. Többször irtunk lapunkban a nemes szívű nő adakozásairól, segélyezéseiről, most ime képben is bemutatjuk a nemrégiben elhunyt urnőt, kit oly sokan sirattak meg, áldva nevét a szegények közül.

Szótalány.

— Barankovics Istvántól. —

Város s folyó vagyok,
Két szótagból állok.
Végső szótagomat,
Ha meghosszabítod
Egy kis állatkának
A nevét találod.
Négy betűs szavam,
Hogyha megfordítod,
Költött tárgy költemény
Nevemet megkapod.

A megfejtéseket legzélszerűbb levelező-lapon beküldeni.
Megfejtési határidő 1903. január hó 31.

A „Független Ujság” 2 számában közölt talány megfejtése

»Hazaifiaság«.

Helyesen fejtették meg: Joó Mariska, Bede Erzsike. Darabos Eszter, Polgár Terézia, Sennes Sarolta, Végh Józsefné, Zsengellér Lászlóné, Rác Lászlóné, Erkes György, Pál Ferencz, Kurunczy, József, Krasznay Mihály, ifj. Lendvay Ignác, Dobry József, Vágó János, Falusi István, Béres József, Keresztes Péter, Kálmán Mihály

A sorshuzásnál Krasznay Mihály (Székely-Keresztur) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás „Kis-Székely pusztulása” című eredeti székely regény kétetét küldöttük meg.

• LEVELES SZEKRÉNY •

Kurunczy József urnak. Aki azt akarja, hogy a nevét jól szedjék a nyomdában először is olvashatóan kell aláírni a megfejtést és akkor helyesen szedik ki. A nyerevényeket úgy sorsoljuk, hogy a beérkezett megfejtéseket egy kalapba dobjuk. A szerkesztő kinéz az ablakon, aztán így másfelé nézve nem látja, hogy melyik levelezőlapot huza ki. Az így kihuzott levelezőlap beküldője nyer. Azt meghatározni előre, hogy ki nyerjen, nem lehet. — **Róka László** urnak. Árjegyzéket fog kapni Vass József könyvkereskedőtől. — **Barankovics István** urnak. A jó talányt mindig szívesen átjuk. Üdvözlét. — **Szeke-res Sándor** urnak. Egy tiz katasztrális szőlősgazdaság megmivelésének, hogy mibe azabad kerülni az függ első-sorban a munkásviszonyoktól, másodsorban pedig a szőlőtalaj minőségétől, természetesen a homoki szőlők mivélése sokkal könnyebb és olcsóbb — s függ a kiadás nagysága a birtokos igényeitől, amely a szőlők tulajdonosi tisztántartásából áll. Általában egy hold szőlő mivélési költsége 120—240 kor. között szokott váltakozni.

— **Gáspár István** urnak. Míg a törvény szentesítve nincs, nem igen lesz a marhasó 6 koronáért forgalomban, addig a régi áron szerezhető meg minden marhasóárudában.

— **Gajdu Zsigmond** urnak. A vihar elemi csapás, vis major s az ilyen által az épületekben okozott kárt ellenkező kikötés hiányában a tulajdonos tartozik helyre állíttatni

— **Mozgacsics Márton** urnak. A kihágást elkövette már akkor, midőn a cselédeket könyv nélkül felfogadta. Igen természetes, hogy a hatóság, ha erről tudomást szerez, a büntetést kiszabni köteles. — **Barta Mihály** urnak. Vetőmagvizsgálással ni nem foglalkozunk, forduljon egyenesen valamelyik vetőmagvizsgáló-állomáshoz. — **Gáll Lajos** urnak. A főszolgabíró ítélete ellen felebbezni kell 8 nap alatt, ezen másként segíteni nem lehet.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, 1903. január 24-én.
Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 18 20—18 80
K. Rozs 13 40 K-tól 14 80 K-ig. *Árpa* 12 20 K-tól 12 20 K-ig, jobb minőségű 12 80 K-tól 16 20 K-ig. *Zab* 12 60 K. *Tengeri* 11 80 K.
Liszt ára 100 kg.-ként.
Sz. 0 1 2 3 4 5 6 7 8
K 27 60 21 00 26 20 25 60 25 00 24 60 23 00 21 80 12 50

Buzakorpa finom 9 00 K, durva 9 40 K.

Egyéb magvak: *mák* 25—29 K 1 q., *bab fehér nagyszemű* 16—40 K, *aprószemű* 24—34 K, *tarka* 20—20 00 K, *lencse* 28—46 Jorsó héjas 28—36 K, *lóhere* 46—58 K, *luczerna* 64—76 K. *daltaczim* 26 00—28 50 K.

Takarmányvásár. Réti széna 690—790 fillér, muhar 710—790 fillér, *zsupszalma* 340—400 fillér, *alomszalma* 260—280 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizalt tűrű 35—46 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 122—126 fillér, 260—280 kg.-mos 120—124 fillér, *öreg* 300 kg.-on tuli 114—122 fillér, *szerb* 111—120 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: *Hizott magyar ökör jobb minőségű* 66—76—, *középmínőségű* 52—66—, *alárendelt minőségű magyar ökör* 48—52—, *jobb minőségű magyar és tarka tehén* 42—62 00, *magyar tehén középmínőségű* 44—70 00, *alárendelt minőségű magyar és tarka tehén* 44—59 00, *szerbiai ökör jobb minőségű* 50—66—, *kivitel* —, *középmínőségű* 34—40—, *szerbiai bika* 46—68—, *szerbia bivaly* 30—52—, *kiv.* 50— koronáig métermázsánként élőszuliban Élő borju 80—108 K.

Budapesti központi vásárcsarnok áral.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2 0—2 80 K, *csirke* 1 60—2 20 K, *kappan hizott* 3 50 K.—7 90 K. *Rucza* 2 80—4 60 K. *Lud sovány* 4—8 K. *Pulyka sovány* 5 40—6 00 K.

Tojás alföldi 80—90 K, *erdélyi* 74—78 K, *ládánként.* Tea. *tojás* 100 drb 8 40—9 80 K.

Tejtermékek. *Teavaj* 2 50—3 40, *tejföl* 64—76 fillér literenként, *főzővaj* 1 80—2 00 K, *tehentúró* 16—20 fillér kg.-ként.

Zöldség. *Sárgarépa* 100 kötés K. 0 00—0 00 1 q 16 00—18 00 *Petrezselyem* 100 kötés 00—0 00, 1 q 14—18—, *zeller* 100 drb 1 00—1 60, *karalábé* 1 40—2 00, *vöröshagyma* 100 kötés 00—40 drb 6 00 q 6 00—20 60, *foghagyma* 30—32—, *vörösrépa* 100 drb. 1 60—2 00, *fehértépa*, *fejéskáposzta* 30 00—32 00—, *kelkáposzta* 100 drb 4 00—8 00, *vöröskáposzta* 00—00—, *fejéssaláta* 6 00—1 60, *kötött saláta* 0 00—0 00, *burgonya rózsa* 1 q 10 40—11 60. *sárga* 10 40—16 80.

Eladó szőlővesszők.

400,000 darab sima, melynek felerésze Nemes kadarka, összesen 52-féle fajta szőlővessző. A borfajoknak ezre 3 kor. 40 fillér, a csemegefajoké 4 kor.: gyökerekek: 1 éves 14 kor., 2 éves 18 kor. A vesszők zöldbimbó-ág-és fajtisztaságáért kezeskedem. Minden ezernél egy korona előpénzt kérek küldeni, a többi árt utánvétellel fizeti a megrendelő. — Megrendeléseket kér

Meer Ferencz,
Szegzárd, Tolnamegye.

Sürgőnyczim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK: ———

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzélküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányokzóra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.
Kivitel osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle elemi czikkekbizományi értékesítését elvállalja. Az árakra előlegeket is folyósít.
Sertésbizományi osztály: A ferenczvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közlebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

Pesti Hengermalom-Társaság

Alapított 1839. Budapesten. Alapított 1839.

Magyarország **legelső** malmalma.
Minden kiállításon, a melyen részt vett, a
legmagasabb kitüntetéseket nyerte el.

A Pesti hengermalmi liszt a legszebb és leg-
jobb magyar liszt, mindig **egyenlő** kitünő
minőségben.

Figyelmeztetés: A Pesti hengermalmi liszt-
hez elegendő mennyiségű, de nem
nagyon meleg vizet kell keverni,
(többet mint más lisztnek), a tészta
igen jó erősen kigyurandó és hoz-
szabb ideig pihentetendő, s csak ha
tökéletesen megkelt, kell azt jól át-
fűtött, de nem tulforró kemenczébe
rakni. A több munkát és tüzelést
bőven téríti meg a **több, szebb és
jobb** sütemény.

A ki olyan helyen lakik, a hol a Pesti hengermalom gyárt-
mányai lisztelárusítóknál egyáltalában nem vagy megbiz-
hatóan nem kaphatók, az dara-, liszt és korpaszükségletének
beszerzése végett egyenesen a malomhoz forduljon.

— 1901. évi forgalom 26,000 bál. —

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a budapesti gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen
július és szeptember hónapokban tartatnak meg

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben,
valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S. Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták,
konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
„COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecsakavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók,
őrítő-malmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.
Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Az összes

gazdasági magvak
valamint a világhírű erfurti
kerti magvak

legjobb minőségben,

legolcsóbban beszerezhetők:

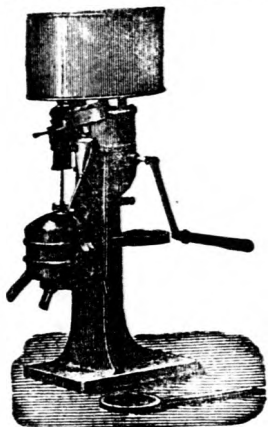
Radwaner J. L.

magkereskedésében

Budapest, V. ker.,
Nádor-utca 8. sz.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS
VV BÉRMENTVE. VV

V V A POZSONYI II. MEZŐGAZDASÁGI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON V V
DISZOKLEVEL legnagyobb kitüntetés.

„SIEGENA“
 név alatt kerül ezentul forgalomba a „MÉLOTTE“ rendszerű jelenleg legjobb és legolcsóbb

tej-főlözőgép
 (Magy. szabad. 20232. sz.)

mely
 a következő előnyökkel bír:
 Legtartósabb szerkezet!
 Legnagyobb munkabírás!
 Legkönnyebb hatás!
 Legtökéletesebb fölözés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

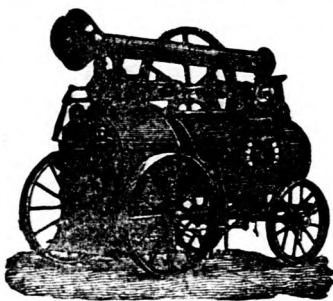
Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindennemű tejgazdasági gépek.

A magyar kir. államvasutak gépgyára gazd. gépeinek eladása.

Használt és jól javított gőzcséplőkészletek. Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alfa-Separator
 Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8—10.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése.

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 45000 darab.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

Alakult 1900.

erkölcsi támogatásával

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.080.— kor.
Tartalékok	111.053.60 kor.

Összesen . . . 1.779.133.60 kor.

Első évi fölösleg . . . 90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyisint az ember életére különféle módokat szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetéselegről úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjviszatérítést nyernek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az Igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fametszet stb. után. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografai legszébben, legolcsóbban sokszorosíthatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta káli = 23—21% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül
Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő minőségben szállít a

„Hungária“ műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.